

בשמות ארוכות שרולים כדי לכסות את הצלקות בזרוע.

אולם הבעיה הקשה יותר — הצלקות בפניה — דרשה פיתרון קשה יותר. ד"ר גיאקי לא נרתע, החליט לצאת למשימה בלתי אפשרית: להשיג עבור הילדה חסרת הכסף ממחנה הפליטים — אפסות לניחות פלאסטי.

החלטתו האמיצה, ככל שניראתה בלתי מציאותית, השיגה מיד תוצאה ראשונה:

עייאש וחנה מעזה
ניחוחים פלאסטיים בהולנד

היא הפיחה בילדה האמללה תקווה, השיבה לה את רצונותיהם. ד"ר גיאקי הפך לנאל המושג שלה.

מוקש בפרדוקס. תוך כדי התכתבויות תיו של הרופא הבלגי עם גורמים שונים ברחבי העולם, התחסף לו לקוח חדש. היה זה עייש מוחמד מוצטפא בן השבע, אשר נפגע לפני שמנה חודשים כאשר התפוצץ מוקש בשדה בו שיחק, בכפר ג'באליה בדרצועה. פניו של מוחמד הושחתו, והילד סבל קשות ממזכו. עתה אירע הבלתיאפשרי. מאמציו של הרופא — שספק אם היה מצליח בתור רופא בקופת-חולים — הסיימו בהצלחה: השבוע היה ביכולתו להרדיע להורים, כי הוא עומד לנסוע עם חנאן בת ה-11 ומוחמד בן השבע להולנד, הוא מצא אגודה פילנתרופית שהסכימה לממן את הוצאות הנסיעה והניתוחים שלהם.

סטודנטים

פאקולטה

למין

איש עוד לא ניסה לערוך מחקר מדעי מוסמך על חיי המין של הסטודנטים הישראליים, אם מישור היה מנסה, ספק אם היה מצליח בכך, שכן הסטודנט הישראלי המצוי חש במעצורים כשהוא מדבר על מין. אבל השבוע ניתן היה לקבל מושג מה על חיי המין של הסטודנטים באוניברסיטה העברית בירושלים.

היה זה אחרי שפי האתון, שבועון הסטודנטים היוצא לאור על-ידי הסתדרות הסטודנטים של האוניברסיטה בירושלים, פורסם ראיון עם יצאנית ירושלמית המוגדרת כ"זונה פשוטה, לא אקדמאית בהחלט" — יכולה בשקט לשאת את התואר של ה"פאקולטה למין שליד האוניברסיטה בירושלים".

סיפרה היצאנית, המכונה ח. בהתחלה אני לא יודעת שזה (הלקוח) סטודנט. הוא נישא אלי ושאל, כמנהגי אני אומרת 20 ל"י. אם הוא אומר אני סטודנט אני לא תמיד מאמינה... אז הוא סוציאלי תעודה וימראה לי, יש להם לסטודנטים כאלה כרטיסי סים צהובים או לבנים עם תמונה ושם כתוב שהם סטודנטים.

יש כלי מין סטודנטים, עשירים ועניים. אני עושה הנחות לכולם, רק שיראו תעודה. הם קליינטים טובים, כאלה לא עושים בעיות. הסטודנטים נגד אוהבים לדבר, יש להם סיפורים לספר ויש להם הצעות ב-

העשיית הנחמות עברה במלואה ה"קצב". זה לא בדיוק סירוב. "זה יכול להשתנות", מקבלים כסף. "בעוד כמה חודשים הכל יהיה אחרת." אולם הציבור הישראלי, המוכן לבלוע כמעט כל דבר מפי דובריו המוסמכים, הגיב הפעם באימון בולט. כי הודעתו של ויליאם רוג'רס, מזכיר המדינה של ארצות-הברית, נגעה לציפוריג'ס שו של כל ישראלי: הנשק. לכן הבין כל ישראלי את המשמעות של המילה "לא". הדבר היה פשוט לגמרי. וגם הסיבה הנראית לעין היתה פשוטה לגמרי. כל ישראלי הבין אותה: החפצות.

סידרה של אסונות

מעולם לא קרה בתולדות ישראל שהחלטה ממשלתית הוכחה כמישגה נורא בצורה כה חותכת, תוך זמן כה קצר, כמו ההחלטה להפציץ את מצרים לעומק. תוך חודשים מועטים התברר כי החלטה זו גרמה לסידרה שלמה של אסונות:

● **חיא הכריחה את ברית-ה"מועצות להתערב בפעם הראשונה בתערובות צבאיות ישירה בסיני סוף הישראלי-ערבי, לשגר למצרים לא רק טילים חרישים ביותר, אלא גם חיילים מסעילים** (ראה הנ"ל).

כך נוצרה הסכנה המוחשית שפצצות צה"ל ייהרגו חיילים סובייטיים במיפדים ניכרים — עם כל התוצאות העוללות לבוא בעיקבות זאת.

● **היא סיפקה לאמריקאים את התירוץ הבלוט ביותר לסירוב אספקת ה"מאטומים".**

ההפצצות לעומק הוכיחו לעיני כל את העליונות העצומה של חיל-האוויר הישראלי, שיכנעו גם את דעת-הקהל האמריקאית ש"אין צורך להתחייב כיום לאספקת מטוסים נוספים.

הציבור האמריקאי רגיש במיוחד להפצצות לעומק, אחרי שאלו נכשלו כליל ב"ויאטנאם ועוררו מורת-רוח עצומה. הליכת ישראל בעיקבות ממשלת ג'ונסון בודאי הקלה על ניכסון ההחלטה כפי שהחליט.

● **היא לא חיפלה את מישטר של עבר-אל-נאצר.**

כמו בכל המיקרים הדומים בעולם עד כה, הביאו ההפצצות לחיפול המישטר ולליכוד העם סביבו. לדעת כל המומחים, התחזק מעמדו של עבר-אל-נאצר מאור, וזאת אחרי שצארה קרוב להתמוטטות ערב התחלת ההפצצות.

● **היא הגבירה את אהדתם של רבים בעולם למצרים, בעיקר אחרי המישגה הפאטאלי באבו-עובד.**

● **היא הקשתה את העוקץ של תגובת העולם המערבי על הכניסה הצרפתית.**

אספקת מטוסים ללוב נראתה פחות חמור

רה, לאור העליונות הפנטסטית של מטוסי ישראל. בעיני רבים בישראל, היתה איראספקת ה"פאנטומים" הנוספים התוצאה החמורה ביותר.

מיקצועיות מוז חובבים

במדינה דמוקרטית רגילה, היתה שגיאה הרתי-אסונות כזאת מביאה ליגפלת ממשלה, או לפחות להרחת שר אחד או שניים. שום דבר כזה לא יקרה בישראל. הפרדציה של 24 עסקניה-מפלגות, המהווים את

שר-החץ רוג'רס

ראשית המיפנה: ההפצצות

הממשלה, לא תתפלג על רקע זה. כל השרים אחראים זה לזה, כי כמעט כולם נושאים באחריות להחלטה.

אולם האזרח חייב לשאול את עצמו: איך יכולה בכלל להתקבל החלטה כזאת?

מובן מאליו שהיו סיבות צבאיות טובות מאוד להתחלת ההפצצות. השיקול הצבאי הטהור היה סביר: לצמצם את הלחץ המצרי על מוצבי ישראל בתעלה, להכריח את מצרים לפזר את כוחותיה ולערער את מוראל של הצבא המצרי.

תפקידם של חיילים הוא להציע הצעות על פי שיקולים צבאיים מיקצועיים, לשם פיתרון בעיות צבאיות מיקצועיות.

אולם תפקיד הממשלה הוא לשקול את השיקול הצבאי מול שאר השיקולים המשפיעים על הביטחון הלאומי — במישור ה-

"...יש סטודנטים שבאים אלי כאילו ל"הדדיון, אבל בסוף אני מגלה שהם מחפשים משהו אחר. אחד סטודנט אמר לי, בסדרי כששאלתי אותו אם הוא רוצה, אז לקחתי אותו לכניסה לבית והוא אמר לי: אתן לך 50 לירות אם תשיגי לי סיגריה עם חשיש..." יש הרבה סטודנטים שבאים אלי

שבילי, אבל כמעט תמיד אין זמן בשבילם. "לא אומרים שלום!" המשיכה לספר על חזיתיה עם הסטודנטים ב"פי האתון: "דווקא אז הסטודנטים ששכבו איתי לא אומרים לי שלום ברחוב. ואלה שלא שכבו אומרים שלום. ואפילו נעמדים ומדברים כמה מילים."

הודעת רוג'רס היא תוצאה מ'ישגה' ישראל? חלטה הרתי-אסונות איפשרה אותה? מי אחראי?

בינלאומי, במישור הערבי, במישור הכלכלי, ועוד ועוד. **אסונה של ישראל בשנת 1970** הוא שאין הממשלה הנוכחית מסוגלת לכך.

לצה"ל יש מטכ"ל מיקצועי, מאומן ומאורגן. יש בו נוהל סדיר של גיבוש נתונים וקבלת החלטות. אפשר לסמוך עליו שברוב המקרים תהיה עצתו המיקצועית סבירה ונכונה.

אולם אין שום מכשירים כאזה לממשלה.

משרד-החץ אינו מסוגל לגבש מדיניות של ממש, ועצתו המיקצועית נתקלת ברוב המקרים באימון מוחלט מצד ראשי-הממשלה ושאר השרים. שום שר בממשלה אינו אחראי לענייני ערבים, ואין מטה המסוגל לגבש נתונים והמלצות במישור זה.

בסופו של דבר מושפעות החלטות הממשלה על-ידי הדעות הקדומות של עסקניה-מפלגות בלתי-מיקצועיים, על-פי מצב-רוח חולי-פיה, אידיאולוגיות מפלגתיות, בריאות ושינאות אישיות בין השרים, ושיקולים בלתי-רציונליים דומים.

באחריה זו של חוסר-מיקצועיות, יש לעצות הצבאיות המוסמכות מישקל עצום — דווקא מפני שהן נובעות מתהליך של מתייב מיקצועי ועיקבי.

משום כך קיימת תמיד סכנה בהעצות הצבאיות — שהן נכונות במישור הצבאי הצר, אך לא בהכרח במישור הכולל, הרחב יותר — בתקבלנה כימעת אוטומטית, פשוט מפני שלא עומדת מזלם שום עצה מיקצועית אחרת.

איש אינו אחראי

רפרשה של החלטה ההפצצות לעומק היא הדוגמה הטובה לכך.

השיקול הצבאי הצר היה נכון, והוא היה חייב להישמע במלוא מישקלו.

אולם תפקיד שר-החץ היה להצביע על התוצאות העוללות להיגרם בארצות-הברית. לגבי צורכי הרכש של צה"ל, שהם חשויים גם במישור הצבאי יותר מאשר הקלה זמנית באזור התעלה.

תפקידם של שרי החץ והביטחון היה להביא בחשבון את סכנת ההתערבות הסובייטית.

תפקיד השר לענייני המרחב (שאינו קיים) היה להביא בפני הממשלה את ההשפעה הצפויה לגבי התבססות המישטר הגאוגרפי. רק אז, יכולה היתה להתקבל בסוף החלטה שקולה, נכונה ומאוזנת.

אולם תהליך כזה אינו קיים בממשלת ישראל. **לכן אין הממשלה יכולה למלא את תפקידה כראוי. פרשת חפסי צצות אינה הדוגמה היחידה, או החמורה ביותר, המוכיחה זאת. אבל היא הבלוטת ביותר.**

לקבל סמים, אבל אני לא נותנת לכולם. זה לא המקצוע שלי. "באמת אני לא מבינה את הסטודנטים. יש להם כל כך הרבה בחורות באוניברסיטה והם באים אלינו הזנות, את המלכודת אני עוד מבינה אבל יש ביניהם כל כך יפ"י."